

Akt nr:

P-F2a-LS232/70

AU\$P-F2a-LS232/70

232

Högens dikningsföretag år 1970

i Frändefors socken

Älvsborgs län

H a n d l i n g a r

tillhörande

Högens dikningsföretag år 1970

i Frändefors socken

Älvsborgs län

upprättade i samband med syneförrättning av

Ingenjör Ingemar Carlson

Akten innehåller 54 skrivna och paginerade sidor

Härtill hör 6 blad ritningar

Innehållsförteckning

Protokoll	Sid. 3 - 6
Ansökningshandling m.m.	" 7 - 9
Kungörelse	" 10
Förteckning	" 11
Utdrag ur protokoll, bilaga 4	" 12
Fullmakt	" 13
Bilaga A Värderingslängd	" 14 - 25
" B Kostnadsförslag	" 26 - 30
" C Arbetsföreskrifter	" 31 - 33
" D Typritningar	" 34 - 37
" E Kostnadsfördelningslängd	" 38 - 41
Översiktskarta	" 42
Utlåtande	" 43 - 53
Sammanställning av förrättningskostnaderna	" 54

Protokoll för vid samman-
träde under synförrättning
för förbättrad torrlägg-
ning av mark tillhörande
slögen i Frändefors socken
Älvsborgs län

Sedan undersökt vad förrättningsman
på lämnat gjort ansökan om länsstyrelsens
föresats, bilaga 1, att handlägga denna
Synförrättning hade sammanträde
utträtt och kallat i Flickvaters Bygde-
gård, Frändefors, måndagen den 11 maj
1970 kl. 10⁰⁰

Sammanträdet hade tillämnats genom
kungörelse i Älvsborgs Läns Tidnings-
blad lördagen den 25 april 1970, bilaga 2,
varjämte avskrift av kungörelsen av-
sändt till kända sakägare enligt bifogad
förteckning, bilaga 3.

Till sammanträdet hade på grund
härav följande personer tillställas-
konvenierat

Frändefors kommun genom Bertil Larsson
utan fullmakt

Frändefors Pastorat genom skogv. Karl Sand
enligt fullmakt, bilaga 4

av. Ernst Andersson

Karl Olof Olsson genom Karl Erik Olsson
utan fullmakt

Oscar Nyjardin

Hugo Högmar

Nielsens Högmar

Voutbruksnärvaruden genom ars. Edward

Lwibullis enligt fullmakt, bilaga 5

Erik Herbert Larsson

Larry Johansson

Herrn Fred Hållsten

Så som gode män biträda vid förätningen
inställde sig på förätningsmannens
särskilda kallade skiftes gode män
Larry Kärmark, Kårsrud Frändfors och
Gillis Bengtsson Stigens god Frändfors

§1.

Ansökan om förätningen samt på grund
därav utfärdet förordnande upplästes

§2

Jäv mot synermännen anmälades ej. I stället
visste dessa med sig något jäv förhållan-
de till någon av sakägarna. Gode männen
vade avlagt förskriften ed.

§3.

Förätningsmannen redogjorde dels för de
förberedande undersökningarna, som i sam-
råd med sökanden blivit verkställda och
dels för det upprättade förslaget och framvisade

En granskning tillhörande ritningarna och kartor
 Upprättade tängdes upplästas i huvudsak-
 liga delar och fogades till protokollet

Särskrivnings tängd	säsou bilaga A		
Kostnadsförslag	"	"	B
Arbetsföreskrifter	"	"	C
Fypitningarna	"	"	D
Kostnadsförde/ningens tängd	"	"	E

§ 4.

Lagstadgat utlåtande om företaget upp-
 lästes

§ 5.

Släppts tammades ordet fritt, varvid de
 närvarande diskuterade det uppräntade förslaget
 Företätningarna ^{man} uppleste om gärande bestämmelser
 nörande ställigt stöd.

§ 6

Synamannen nedertänkade utlåtandet.

§ 7.

Företätades val av styrelse varvid bestämdes
 att denna skulle bestå av tre personer.
 Till ord förande valdes ass. Lars Håkner Karlsson
 Lantbruksvännen, som samtidigt utsågs att
 vara sekreterare.

Till övriga styrelse ledamöter valdes Gösta
 Rönberg, Håkan och en Holger Vikström Olsson

§8

Så måga ytterligare framställningar icke
gjordes upptästes dagens protokoll, varpå
föreläsningarna förklarades avslutade

Ort och dag som ovan
Luganäs (Lillemor)

Lars Rasmussen

Gillis Bengtsson

inikom till lantbruksnämnden
i Älvsborgs län

DEN 23 APR 1969

Der. 515/69

Saknr. 171

45-438

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

Landskansliet i Vänersborg

Ink. 02. 04. 69

III M. 9. 1. 69

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs

län.

Fur 1881

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av mig tillhörig mark inom Högen

i Frändefors

socken(-nar) av Älvsborgs

län.

Förrättningen avser ca 130m fördjupning av Hakerudsälven och ca 1000m

öppet arlopp en kombinerad med täckt ledning för täckledningen.

När uppgives så fullständigt som möjligt företags beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare

Nämnda arlopperna ingår i Hakerudsälvens vattensänknings-

företags omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

förelaget som avdragsdikena A¹⁰-A¹-A⁷-A⁸. Dessutom ca

200m gemensamt täckt ledning från Högen 1³ genom Högen 1²

Närmaste järnvägsstation

Meddelanden om förrättningen ställes till

Lantbruksnämnden i Älvsborgs län.

titel, namn och fullständig adress samt telefon.

den 19

Sökandes namn:

Fastighet:

Lantbruksnämnden
Älvsborgs län
Vänersborg

Gn Fritz Frustorn

för fastigheten

Högen 1², Håkefjord 2⁹⁷

» »

» »

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

Icke sökandes namn:

Fastighet:

Kyrkorådet i Frändefors past.	ägare av fastigheten	Stuvaryd st. 1 ^a , Stuvaryd Lilla 2 ¹² Högen 114 115, Hästefjord 2 ¹¹⁶
» » »	» » »	» » »
Oskar Vilhelm Mjården	» » »	Högen 116 118, Hästefjord 2 ¹⁰¹ 2 ¹⁰²
Hugo Högmer	» » »	Högen 117 111 112, Hästefjord 2 ⁹⁸
Erik Herbert Larsson	» » »	Högen 13
Verner Josefsson	» » »	Stuvaryd Lilla av 2 ³ , Hästefjord 2 ¹⁰⁴
Axel Verner Slätt.	» » »	Årberg 5 ¹ (Stuvaryd Lilla 2 ⁴)
Lars Olof Oleson	» » »	Stuvaryd Lilla 2 ⁹ , Hästefjord 2 ⁹⁶
Henry Johansson	» » »	Stenshult Östra 2 ¹¹ 2 ¹⁴ 2 ¹⁸

Inkom till lantbruksnämnden
i Älvsborgs län

DEN 31. MARS 1969

Dnr. 386/69

Saknr. 171

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

45-438

Ingenjör Ingemar Carlson, Lantbruksnämnden

Vänerns borg

den 1.4

19 69

På Lantbruksnämndens vägnar:

Curt Hellsten

Curt Hellsten
Lantbruksdirektör

BESLUT

18.4.1969

Med stöd av 10 kap 32 och 33 §§ vattenlagen förordnas ingenjören Ingemar Carlson, Lantbruksnämnden, Vänersborg, att i laga ordning handlägga i förestående ansökan omförmäld förrättning. Riksantikvarieämbetets skrivelse 3.2.1956 angående fasta fornlämnningar bifogas.

Detta beslut sändes till förrättningsmannen.

På länsstyrelsens vägnar:

Bengt Carling
Bengt Carling

Claes Hjelm
Claes Hjelm

Inkom till lantbruksnämnden
i Älvsborgs län

DEN 23. APR. 1969

Dnr. 515/69

Saknr. 171

45-438

Avskrift.

IIIM 5 56.

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Stockholm Ö

B 1202/56

Till Länsstyrelsen i Vänersborg.

Vid genomförandet av vattenavledningsföretag blir det av olika skäl icke sällan fråga om att borttaga äldre broar. Det kan också förekomma att vattenavledningsföretagets genomförande får sådan verkan på en äldre bros fundament, att brons bevarande omöjliggöres eller försvåras.

Jämlikt lagen om fornminnen den 12 juni 1942 § 2 äro broar, som här avses, fasta fornlämningar, vilka icke få rubbas, förändras eller borttagas utan att tillstånd därtill meddelats av riksantikvarien. För att underlätta handläggningen av ärenden av här berörda art vore det önskvärt att, då anledning därtill finnes, personer, som få i uppdrag att planlägga vattenavledningsföretag, på ett så tidigt stadium som möjligt söka samråd med fornminnesvårdande myndighet. Så har hittills icke alltid skett.

Ämbetet får med anledning av vad som ovan framhållits hemställa att Länsstyrelsen vid förordnande av förrättningsman för handläggning av förrättning enligt 10 kap. 32 § vattenlagen ville föreskriva att förrättningsmannen redan på ett tidigt stadium av utredningen sätter sig i förbindelse med vederbörande landsantikvarie för att av denne få uppgift om förekomsten av fasta fornlämningar och då särskilt äldre broar inom det område, som förrättningen avser. Landsantikvarien torde i allmänhet kunna stå förrättningsmannen till tjänst med upplysningar och råd angående broarnas betydelse ur fornminnessynpunkt och tänkbara möjligheter för deras bevarande. Landsantikvarien kommer givetvis också att, då så kräves, söka kontakt med riksantikvarieämbetet. Stockholm den 3 februari 1956.

Bengt Thordeman

Bertil Berthelson

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Sören Fallerlöv.

Kungörelse

Sedan undertecknad av länsstyrelsen förordnats att verkställa synförrättning enligt vattenlagens bestämmelser för torrläggning av marker tillhörande Högen i Frändefors socken, Älvsborgs län har sammanträde i ärendet blivit utsatt att hållas i Flicksätters Bygdegård, Frändefors måndagen den 11 maj 1970 kl. 10.00.

Till sammanträdet kallas alla de som därvid ha egen eller annans rätt att bevaka.

Vänernsberg den 22 april 1970

På tjänstens vägnar
Ingemar Carlson

Ingenjör

Att ovanstående kungörelse varit införd i Älvsborgs Läns Annonsblad lördagen den 25 april 1970 intygas ex officio

Ingemar Carlson

Ingenjör

F ö r t e c k n i n g

jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 8 och 40 §§ över de kända fastighetsägare och nyttjanderättshavare till vilka underrättelse avsänts angående sammanträde för bättre torrläggning och brukning av ägor tillhörande Högen, Stenshult Östra, Stuveryd Lilla och Stuveryd Stora i Frändefors socken, Älvsborgs län måndagen den 11 maj 1970 kl. 10.00.

Flicksätters Sågverks AB		Frändefors
Karlstads Stiftsnämnd		Karlstad
Arr. Ernst Andersson	Stuveryd Stora	Frändefors
Lars Olof Olsson	Flicksäter N:a	"
Erik Holger Nilsson	Högen	"
Verner Josefsson	Stuveryd Lilla	"
Oscar Mjårdén	Högen	"
Hugo Högmer	"	"
Anders Högmer	"	"
Lantbruksnämnden		Vänersborg
Erik Herbert Larsson	Högen	Frändefors
Karl Malms db.	Torp	"
Karl Olsson	Bränneberg	"
Henry Johansson	Stenshult Ö:a	"
Karl Håkansson	" "	"
Hernfrid Hallstén	" V:a	"
Mildred Elisabeth Skarholm	" "	"
Gustaf Andersson	" "	"
Evald Aronsson	" "	"
K. Alvar Larsson	" "	"
Edeltraud Bierlich	Sundsgatan 22 a	Vänersborg

Att underrättelser avsänts med posten till förestående sakägare den 23 april 1970 intygas.

I tjänsten

Ingemar Carlson

Ingemar Carlson

Ingenjör

KARLSTADS STIFTSNÄMND

Utdrag ur

PROTOKOLL

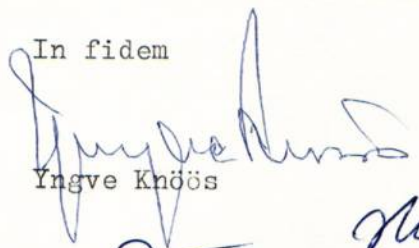
Dnr B 4-10-70

24.4.1970

§ 23

Sedan ingenjören Ingemar Carlsson, Vänersborg, anmält, att sammanträde för torrläggning av marker tillhörande Högen i Frändefors socken, Älvsborgs län, komme att hållas i Flicksätters bygdegård, Frändefors, måndagen den 11 maj 1970 kl 10.00, förordnades stiftsjägmästaren Helmer Jansson, Karlstad, med rätt för honom att sätta annan i sitt ställe, att närvara under förrättningen, vilken berör Stuveryd 1:1 m fl, och därvid bevaka ecklesiastisk fastighets rätt och bästa.

In fide

Ingve Knöös

Ingve, Karl Sand

Så här ~~lita stiftsjgm. Johan Jansson~~

i mitt ställe

Helmer Jansson

LANTBRUKSNÄMNDEN
I ÄLVSBORGS LÄN

Ärendet handlägges av

FULLMAKT

för Ed. Zvirbulis att föra lantbruksnämndens talan vid sammanträde ang. syneförrättning enligt vattenlagen gällande Högen 1:2 och Hästefjorden 2:97 i Frändefors socken måndagen den 11.5.1970.

LANTBRUKSNÄMNDEN I
ÄLVSBORGS LÄN
Bertil Berntsson
Bertil Berntsson
Avdelningsdirektör

Postadress

Box 93 · 462 01 VÄNERSBORG

Allégatan 6 · 502 32 BORÅS

Gatuadress

Kungsgatan 17, Vänersborg

Allégatan 6, Borås

Telefon

0521/120 80

033/13 73 40

Postgiro

6 88 13

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Frändefors socken</u>							
<u>Delföretag 1</u>							
<u>Högen 1³</u>							
Erik Herbert Larsson							
åker	1623 a	0,13		510	600	90	12
<u>Summa</u>							12
Avgår båtnad för avdragsdike							12
Återstående båtnad		0,13					-
<u>Högen 1¹¹</u>							
Hugo Högmer							
äng förbättras ej	1624				600		
"	1625		0,74	540	600	60	44
åker	1626	1,24		2160	2400	240	298
"	1627	0,92		2040	2400	360	331
skog förbättras ej	1628						
<u>Summa</u>							673
Avgår båtnad för avdragsdike							331
Återstående båtnad		2,16	0,74				342
<u>Högen 1⁴</u>							
Anders Högmer							
åker	1629	0,29		2160	2400	240	70
"	1630	0,39		1800	2400	600	234
"	1631	0,65		1800	2400	600	390
skog förbättras ej	1632				600		
åker	1643	0,35		1700	2400	700	245
"	1644	0,32		1700	2400	700	224
"	1645	0,06		1900	2400	500	30
"	1649	0,61		1600	2400	800	488
"	1650	0,25		1600	2400	800	200
<u>Summa</u>							1 881
Avgår båtnad för avdragsdike							1 881
Återstående båtnad		2,92					-
<u>Högen litt. b</u>							
samf.							
Trpt.							

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Trpt. skog förbättras ej	1633				600		
Summa							
Högen litt. c samf. skog förbättras ej	1634				600		
Summa							
Hästefjord 2 ¹⁰³ Karl Malms db. br. Karl Olsson, Bränneberg skog förbättras ej	1635				600		
Summa							
Högen 1 ¹⁰ , 1 ¹³ , 1 ¹⁴ Oskar Mjærdén skog förbättras ej	1636				600		
" - " -	1638				600		
" - " -	1641				600		
äng - " -	1652				600		
skog - " -	1655				600		
äng - " -	1656				600		
Summa							
Högen litt. f. samf. skog förbättras ej	1637				600		
" - " -	1657				600		
Summa							
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ , av 2 ¹¹⁶ Karl Malms db. br. Karl Olsson, Bränneberg skog förbättras ej	1639				600		
" - " -	1654 a				600		
äng - " -	1654 b				600		
Summa							

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ , av 2 ¹¹⁶ ----- Frändefors pastorat skog förbättras ej äng - " - Summa	1640 1653				600 600		
Högen litt. a Anders Högmer åker " " Summa Avgår båtnad för avdragsdike Återstående båtnad	1642 1651	0,40 0,52		1700 1300	2400 2400	700 1100	280 572 852 852 -
Högen 1 ¹⁴ litt. H Frändefors pastorat åker " " Summa Avgår båtnad för avdragsdike Återstående båtnad	1646 1647 1648	0,04 0,08 0,10		2160 2160 1900	2400 2400 2400	240 240 500	10 19 50 79 79 -
Stenshult Östre 2 ¹⁴ Henry Johansson åker " " " Summa Avgår båtnad för avdragsdike Återstående båtnad	1658 1659 1673 1674	2,43 0,35 0,94 0,42		1300 1600 1300 2160	2400 2400 2400 2400	1100 800 1100 240	2 673 280 1 034 101 4 088 2 953 1 135
Stenshult Östre 2 ¹¹ Henry Johansson åker " Trpt.	1660 1661	0,80 0,32		1800 2160	2400 2400	600 240	480 77

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
Trpt.							
åker	1670	1,16		1600	2400	800	928
"	1671	1,02		1700	2400	700	714
"	1672	0,28		1900	2400	500	140
<u>Summa</u>							2 339
Avgår båtnad för avdragsdike							2 339
Återstående båtnad		3,58					-
<u>Stenshult Östre 2⁹</u> Karl Håkansson							
åker	1662	0,14		2160	2400	240	34
"	1663	1,03		1800	2400	600	618
"	1668	0,96		1900	2400	500	480
"	1669	0,09		2160	2400	240	22
<u>Summa</u>							1 154
Avgår båtnad för avdragsdike							1 154
Återstående båtnad		2,22					-
<u>Stenshult Östre 2²⁴</u> Karl Håkansson							
åker	1664	0,08		2040	2400	360	29
"	1665	0,12		2160	2400	240	29
"	1666	0,20		2160	2400	240	48
"	1667	0,22		2160	2400	240	53
<u>Summa</u>							159
Avgår båtnad för avdragsdike							159
Återstående båtnad		0,62					-
<u>Högen 1²</u> Lantbruksnämnden							
åker	1675	0,29		2040	2400	360	104
"	1676	0,34		2160	2400	240	82
"	1677	0,43		1700	2400	700	301
"	1678	0,44		1700	2400	700	308
"	1679	0,44		1700	2400	700	308
"	1680	0,33		1700	2400	700	231
<u>Summa</u>							1 334
Brukningsbåtnad							2 000
<u>Totalsumma</u>		2,27					3 334

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Hästefjord 2</u> ⁹⁷ Lantbruksnämnden							
åker	1681	0,10		1700	2400	700	70
"	1682	0,21		1700	2400	700	147
<u>Summa</u>							217
Brukningsbåtnad							600
<u>Totalsumma</u>		0,31					817
<u>Högen 1</u> ¹² Hugo Högmer							
åker	1683	0,23		1700	2400	700	161
"	1684	0,06		2160	2400	240	14
<u>Summa</u>		0,29					175
<u>Högen 1</u> ⁷ Hugo Högmer							
åker	1685	0,49		2160	2400	240	118
"	1686	1,29		1900	2400	500	645
<u>Summa</u>		1,78					763
<u>Hästefjord 2</u> ⁹⁸ Hugo Högmer							
åker	1687	0,71		1700	2400	700	497
skog förbättras ej	1695				600		
" - " -	1696				600		
åker	1697	0,17		1700	2400	700	119
"	1698	0,02		1700	2400	700	14
"	1700	0,11		2160	2400	240	26
äng	1701		0,16	540	600	60	10
" förbättras ej	1702				600		
<u>Summa</u>		1,01	0,16				666
<u>Högen 1</u> ⁷ , <u>1</u> ¹¹ , <u>1</u> ¹² Hugo Högmer							
skog förbättras ej	1688				600		
" - " -	1699				600		
<u>Summa</u>							

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Hästefjord 2</u> ¹⁰¹ Oscar Mjårdén							
åker	1689	0,35		1700	2400	700	245
<u>Summa</u>		0,35					245
<u>Högen 1</u> ¹⁸ Oscar Mjårdén							
åker	1690	0,17		1900	2400	500	85
"	1691	0,47		2160	2400	240	113
äng förbättras ej	1703				600		
åker - " -	1704				2400		
" - " -	1705				2400		
"	1706	0,55		2040	2400	360	198
"	1707	0,70		2040	2400	360	252
"	1708	0,65		1900	2400	500	325
"	1709	1,12		1900	2400	500	560
"	1710	0,61		2160	2400	240	146
<u>Summa</u>		4,27					1 679
<u>Högen 1</u> ¹⁴ Frändefors pastorat							
åker	1692	0,55		2160	2400	240	132
"	1693	0,35		1900	2400	500	175
<u>Summa</u>		0,90					307
<u>Hästefjord 2</u> ¹¹⁶ Frändefors pastorat							
åker	1694	0,29		1900	2400	500	145
<u>Summa</u>		0,29					145
<u>Hästefjord 2</u> ¹⁰⁴ Verner Josefsson							
åker	1711	0,07		2160	2400	240	17
"	1712	0,12		1900	2400	500	60
<u>Summa</u>							77
Avgår båtnad för avdragsdike							38
Återstående båtnad		0,19					39

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Stuveryd L:a av 2³</u> Verner Josefsson							
åker	1713	0,87		1900	2400	500	435
"	1714	0,29		2160	2400	240	70
<u>Summa</u>							505
Avgår båtnad för avdragsdike							249
Återstående båtnad		1,16					256
<u>Stuveryd L:a av 2⁴</u> Verner Josefsson							
åker	1715	0,39		2160	2400	240	94
<u>Summa</u>							94
Avgår båtnad för avdragsdike							46
Återstående båtnad		0,39					48
<u>Stuveryd L:a 2⁹</u> Lars Olof Olsson							
åker	1716 a	0,77		2160	2400	240	185
"	1716 b	0,13		1900	2400	500	65
"	1720	0,54		1900	2400	500	270
<u>Summa</u>							520
Avgår båtnad för avdragsdike							256
Återstående båtnad		1,44					264
<u>Stuveryd L:a av 2⁴</u> Erik Holger Nilsson							
åker	1717 a	0,37		1900	2400	500	185
"	1717 b	0,11		2160	2400	240	26
<u>Summa</u>							211
Avgår båtnad för avdragsdike							104
Återstående båtnad		0,48					107
<u>Stuveryd L:a av 2³</u> Erik Holger Nilsson							
åker	1718	0,36		1900	2400	500	180
"	1719	0,82		1900	2400	500	410
<u>Summa</u>							590
Avgår båtnad för avdragsdike							291
Återstående båtnad		1,18					299

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Hästefjord 2</u> ⁹⁶ Lars Olof Olsson åker	1721	0,23		1900	2400	500	115
<u>Summa</u>							115
Avgår båtnad för avdragsdike							57
<u>Återstående båtnad</u>		0,23					58
<u>Hästefjord 2</u> ¹⁰² Oscar Mjårdén åker	1722	0,26		1900	2400	500	130
"	1723	0,19		2040	2400	360	68
"	1724	0,19		2040	2400	360	68
" förbättras ej	1725				2400		
" - " -	1726				2400		
<u>Summa</u>		0,64					266
<u>Flicksäter 3</u> ¹ Flicksätters Sågverks AB skog förbättras ej	1727				600		
åker - " -	1728				2400		
<u>Summa</u>							
<u>Stuveryd Stora 1</u> ¹ Frändefors pastorat Arr. Ernst Andersson åker förbättras ej	1729				2400		
" - " -	1730				2400		
" - " -	1731				2400		
"	1732	0,10		2160	2400	240	24
"	1733	0,65		1900	2400	500	325
"	1734	0,56		1900	2400	500	280
"	1735	1,22		1900	2400	500	610
"	1736	0,70		2160	2400	240	168
"	1737	0,66		1900	2400	500	330
"	1738	1,54		1900	2400	500	770
"	1739	0,55		2160	2400	240	132
<u>Summa</u>							2 639
Avgår båtnad för avdragsdike							1 302
<u>Återstående båtnad</u>		5,98					1 337

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Sammandrag av delföretag 1.</u>							
<u>Högen 1³</u> Erik Herbert Larsson	1623 a	0,13					-
<u>Högen 1¹¹</u> Hugo Högmer	{ 1624- 1628	2,16	0,74				342
<u>Högen 1⁴</u> Anders Högmer	{ 1629-1632 1643-1645 1649-1650	2,92					-
<u>Högen litt. b</u> samf.	1633	-					-
<u>Högen litt. c</u> samf.	1634	-					-
<u>Hästefjord 2¹⁰³</u> Karl Malms db.							
br. Karl Olsson, Bränneberg	1635	-					-
<u>Högen 1¹⁰, 1¹³, 1¹⁴</u> Oscar Mjården	{ 1636, 1638 1641, 1652 1655, 1656	-					-
<u>Högen litt. f</u> samf.	{ 1637, 1657	-					-
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ av 2 ¹¹⁶ -----							
Karl Malms db.							
br. Karl Olsson, Bränneberg	{ 1639 1654 a 1654 b	-					-
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ , av 2 ¹¹⁶ -----							
Frändefors pastorat	{ 1640, 1653	-					-
<u>Högen litt. a</u> Anders Högmer	{ 1642, 1651	0,92					-
<u>Högen 1¹⁴ litt. H</u> Frändefors pastorat	{ 1646- 1648	0,22					-
<u>Stenshult Östre 2¹⁴</u> Henry Johansson	{ 1658, 1659 1673, 1674	4,14					1 135

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Stenshult Östre 2</u> ¹¹ Henry Johansson	{ 1660, 1661 1670-1672	3,58					-
<u>Stenshult Östre 2</u> ⁹ Karl Håkansson	{ 1662, 1663 1668, 1669	2,22					-
<u>Stenshult Östre 2</u> ²⁴ Karl Håkansson	{ 1664- 1667	0,62					-
<u>Högen 1</u> ² Lantbruksnämnden	{ 1675- 1680	2,27					3 334
<u>Hästefjord 2</u> ⁹⁷ Lantbruksnämnden	{ 1681- 1682	0,31					817
<u>Högen 1</u> ¹² Hugo Högmer	{ 1683- 1684	0,29					175
<u>Högen 1</u> ⁷ Hugo Högmer	{ 1685, 1686	1,78					763
<u>Hästefjord 2</u> ⁹⁸ Hugo Högmer	{ 1687 1695-1698 1700-1702	1,01	0,16				666
<u>Högen 1</u> ⁷ , <u>1</u> ¹¹ , <u>1</u> ¹² Hugo Högmer	{ 1688, 1699	-					-
<u>Hästefjord 2</u> ¹⁰¹ Oscar Mjårdén	1689	0,35					245
<u>Högen 1</u> ¹⁸ Oscar Mjårdén	{ 1690, 1691 1703-1710	4,27					1 679
<u>Högen 1</u> ¹⁴ Frändefors pastorat	{ 1692, 1693	0,90					307
<u>Hästefjord 2</u> ¹¹⁶ Frändefors pastorat	1694	0,29					145
<u>Hästefjord 2</u> ¹⁰⁴ Verner Josefsson	{ 1711, 1712	0,19					39
<u>Stuveryd L:a av 2</u> ³ Verner Josefsson	{ 1713, 1714	1,16					256
<u>Stuveryd L:a av 2</u> ⁴ Verner Josefsson	1715	0,39					48

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt hektar	annan hektar	före kronor	efter kronor	pr ha kronor	pr ägofigur kronor
<u>Stuveryd L:a 2⁹</u> Lars Olof Olsson	1716 a 1716 b 1720	1,44					264
<u>Stuveryd L:a av 2⁴</u> Erik Holger Nilsson	1717 a 1717 b	0,48					107
<u>Stuveryd L:a av 2³</u> Erik Holger Nilsson	1718, 1719	1,18					299
<u>Hästefjord 2⁹⁶</u> Lars Olof Olsson	1721	0,23					58
<u>Hästefjord 2¹⁰²</u> Oscar Mjårdén	1722- 1726	0,64					266
<u>Flicksäter 3¹</u> Flicksätters sågverks AB	1727- 1728	-					-
<u>Stuveryd Stora 1¹</u> Frändefors pastorat arr. Ernst Andersson	1729- 1739	5,98					1 337
Summa		40,07	0,90				12 282
<u>Delföretag 2.</u>							
<u>Högen 1²</u> Lantbruksnämnden							
åker	1740	0,16		2040	2400	360	58
"	1741	0,30		2040	2400	360	108
"	1742	0,21		2040	2400	360	76
"	1743	0,45		2040	2400	360	162
"	1744	0,80		2040	2400	360	288
Summa							692
Brukningsbåtnad							1 100
Totalsumma		1,92					1 792
<u>Högen 1³</u> Erik Herbert Larsson							
åker	1745	0,57		1400	2400	1000	570
"	1746	0,39		2160	2400	240	94
Summa		0,96					664

Gode män

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Sort	Antal	å-pris kr	Kronor	Kronor
1+16-2+55	139	<u>Delföretag 1.</u> <u>Avloppet A¹-A</u> (Hakerudsälven) bottenrensning för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges Summa		139	8:-	1 112 168	 1 280 1 280
5-5+84	84	<u>Avloppet A-B</u> schaktning av lera utplanering av uppschaktad massa för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges Summa		180 180	2:20 0:70	396 126 78	 600 600
5+84-7+50	186	<u>Avloppet B-C</u> Icke föreskrivet till utförande schaktning av lera utplanering av uppschaktad massa omläggning av befintlig trumma för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges		410 410	2:20 0:70	902 287 600 271	 2 060
7+50-12+20	470	schaktning av lera utplanering av uppschaktad massa Ny trumma D 800 arbetskostnad upptagning av befintlig trumma för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges		1530 1530 8	2:20 0:70 73:-	3 366 1 071 584 500 75 854	 6 450
12+20-14+25	205	schaktning av lera utplanering av uppschaktad Trpt.		190	3:-	570	

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Sort	Antal	å-pris kr	Kronor	Kronor
14+25-15+24	99	Trpt.					
		massa		190	0:70	133	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				107	
		ingen åtgärd					810
		Summa					9 320
20-23+80	380	Avgår kostnad för återställande enligt 1942 års syneförrättning schaktning		110	2:-	220	
		utplanering av uppschaktad massa		110	0:70	77	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				33	330
		Summa					8 990
		<u>Avloppet B-G</u>					
		schaktning av lera		1000	2:20	2 200	
		utplanering av uppschaktad massa		1000	0:70	700	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				440	3 340
		Summa					3 340
		Avgår kostnad för återställande enligt 1942 års syneförrättning schaktning		80	2:-	160	
		utplanering av uppschaktad mas- sa		80	0:70	56	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				24	240
		Summa					3 100
23+80-26+70	290	<u>Avloppet G-G¹-G²-H</u>					
		schaktning av lera		830	2:20	1 826	
		Trpt.					

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Sort	Antal	å-pris kr	Kronor	Kronor
26+70-28	130	Trpt. utplanering av uppschaktad massa		830	0:70	581	2 770
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				363	
		lantbruksrör D 400		130	14:40	1 872	
		grävning, läggning, återfyll- ning		130	3:50	455	
		upptagning av befintlig trumma				50	
		utloppsskydd U-1				40	
		brunn B-8 D 400				110	
28-29+6	106	brunn B-3 D 800				90	2 880
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				263	
		lantbruksrör D 200		106	4:90	519	
		grävning, läggning, återfyll- ning		106	2:50	265	
		brunn B-1 D 500				120	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				116	
		Ersättning till ägaren av Högen 1 ² , Hästefjord 2 ⁹⁷ med 670:- kronor bekostas av 1942 års torrlägningsföretag se utlåtande mom. 7					
		Summa					1 020
							-6 670
		Avgår kostnad för återställande enligt 1942 års syneförrättning schaktning		140	2:-	280	
		utplanering av uppschaktad mas- sa		140	0:70	98	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda Trpt.					

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Sort	Antal	å-pris kr	Kronor	Kronor
30-31+85	185	Trpt. utgifter m.m. tillägges				52	430
		Summa					6 240
		<u>Avloppet G-G³</u> Icke föreskrivet till utförande					
		schaktning av lera		310	2:20	682	
		utplanering av uppschaktad mas- sa		310	0:70	217	
		omläggning av befintlig trumma för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges		2	500:-	1 000	
		Summa				241	2 140
							2 140
		<u>Sammandrag av delföretag 1.</u>					
		Avloppet A ¹ -A				1 280	
35-36+28 36+28-37+40	128 112	" A-B				600	
		" B-C Icke föreskrivet till utförande					8 990
		" B-G				3 100	
		" G-G ¹ -G ² -H				6 240	
		" G-G ³ Icke föreskrivet till utförande					2 140
		Summa				11 220	11 130
		<u>Delföretag 2.</u>					
		<u>Avloppet G²-K</u>					
		lantbruksrör D 200		128	4:90	627	
		grävning, läggning, återfyll- ning		128	3:60	461	
36+28-37+40	112	brunn B-3 D 500				60	
		lantbruksrör D 150		112	3:60	403	
		grävning, läggning, återfyll- ning		112	3:-	336	
		brunn B-1 D 500				120	
		för arbetsledning, kontroll, mervärdesskatt, oförutsedda utgifter m.m. tillägges				303	2 310
		Summa					2 310

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Sort	Antal	å-pris kr	Kronor	Kronor
		<u>Sammandrag av sammandrag</u>					
		Delföretag 1				11 220	11 130
		" 2				2 310	
		<u>Summa</u>				13 530	11 130
		Högen pr Frändefors den 11 maj 1970					
		<i>Ingemar Carlson</i>					
		Ingemar Carlson					
		Ingenjör					

Arbetsföreskrifter

tillhörande förslag till Högens dikningsföretag år 1970 i Frändefors socken.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var 50:de meter verkställas av sakkunnig person.

Före maskingrävning skall torrlägningsföretagets styrelse och vederbörande entreprenör förvissa sig om huruvida elkablar eller telekablar kan komma att beröras av företaget och om så är fallet underrätta vederbörande verk innan arbetet påbörjas.

Vid arbetets utförande är att iakttaga

1. Beträffande öppna avlopp

att förekommande dikeskrökar ej får göras skarpa, utan skall i görligaste mån uträtas eller avrundas

att upplagen ej må läggas närmare de nya kanterna än 2,0 m vid maskingrävning

att upplagen ges behörig lutning mot diket ej brantare än 1:1,0

att väl avsläntade öppningar lämnas i upplagen vid vägar, diken och svackor på marken samt där det i övrigt prövas nödigt för ytvattnets ordentliga avrinnande, dock minst på var 50:de meter

att då utplanering av jordvallarna sker i samband med företagets utförande öppna diken ej får igenfyllas. Utplaneringen skall i första hand ske så att svackor och ojämnheter utjämnas och i övrigt i ett ca 20 cm tjockt lager

att lösjord eller lösa stenar icke får kvarlämnas på slänterna samt

att där dike går i rågång, diket mittlinje så förlägges att den sammanfaller med rågångslinjen

2. Beträffande täckta avlopp

att i förslaget angivna rörtyper uppfylla fordringarna enligt de normer, som äro fastställda för dylika rör

att den i förslaget angivna bottenlinjens höjd avser ledningens inre bottenlinje

att fluktat utsätts före grävningen så att ledningen erhåller den lutning, som i förslaget föreskrivits

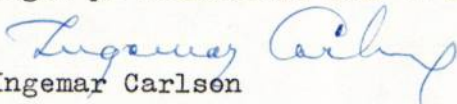
- att rörledning ej må läggas direkt på berg eller sten utan skall läggas på rörbädd av minst 10 cm tjockt, väl avjämnat lager av grus eller sand
- att där så anses erforderligt t.ex. i mossjord eller mycket lös lera rören läggas på lämplig rustbädd
- att rörutlopp lämpligen utföres av 3 st med cementbruk fast sammanfogade betongrör på rustbädd av $2\frac{1}{2}$ " - $3\frac{1}{2}$ " plank, som har minst 3 meters längd eller enligt typritning U - 1
- att befintliga stamledningar för täckdikning inkopplas i samband med företagets utförande och bekostas av företaget
- att sugdiken icke må inkopplas på betongrörsledningarna
- att tegelrörsledningar vid in- och utlopp i brunnar avslutas med ett betongrör
- att pinnad grästorv anbringas kring rörutloppet samt om så erfordras i det öppna dikets botten och slänter
- att brunnar och övriga detaljer utföras i noggrann överensstämmelse med ritningar och föreskrifter i kostnadsförslaget samt kontrollantens anvisningar
- att ledning ej får överskottas förrän den blivit godkänd av kontrollant
- att innan fullständig täckning sker rören skall täckas för hand med stenfri jord till minst 0.2 meter över rörens överkant
- att uppschaktade jordmassor i sin helhet skall återfyllas på rören. Eventuellt överblivna jordmassor läggas i en sträng över ledningen om vederbörande markägare ej önskar dem utplanerade. Tillstötande tegdiken får ej igenfyllas samt
- att rören alltid där ej annat särskilt föreskrives skall täckas med minst 0.5 m jordmassa, vilken om så erfordras nedschaktas från dikeskanten.

3. Beträffande samtliga diken

- att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan vederbörande ägares medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord, såvida i syneförrättningen ej särskilt därom stadgas
- att om vägbana genomgräves skall densamma snarast möjligt återställas
- att stenupplag i möjligaste mån placeras på en sida och på sådant sätt att de medför minsta möjliga skada och intrång
- att stubbar och stenar så mycket som möjligt sammanföres i lämpliga rösen och icke spridas bland den lösa jorden
- att gränsmärken ej må ändras till sina planlägen eller täckas med jord, om icke dessförinnan genom vederbörande lantmätarens försorg nya punkter blivit utsatta

att alla arbeten utföres i noggrann överensstämmelse med ritningar och
föreskrifter i kostnadsförslaget samt kontrollantens anvisningar
att företags styrelse under arbetets gång bör kontrollera arbetets ut-
förande samt
att det åligger entreprenören att taga del av dessa arbetsföreskrifter.

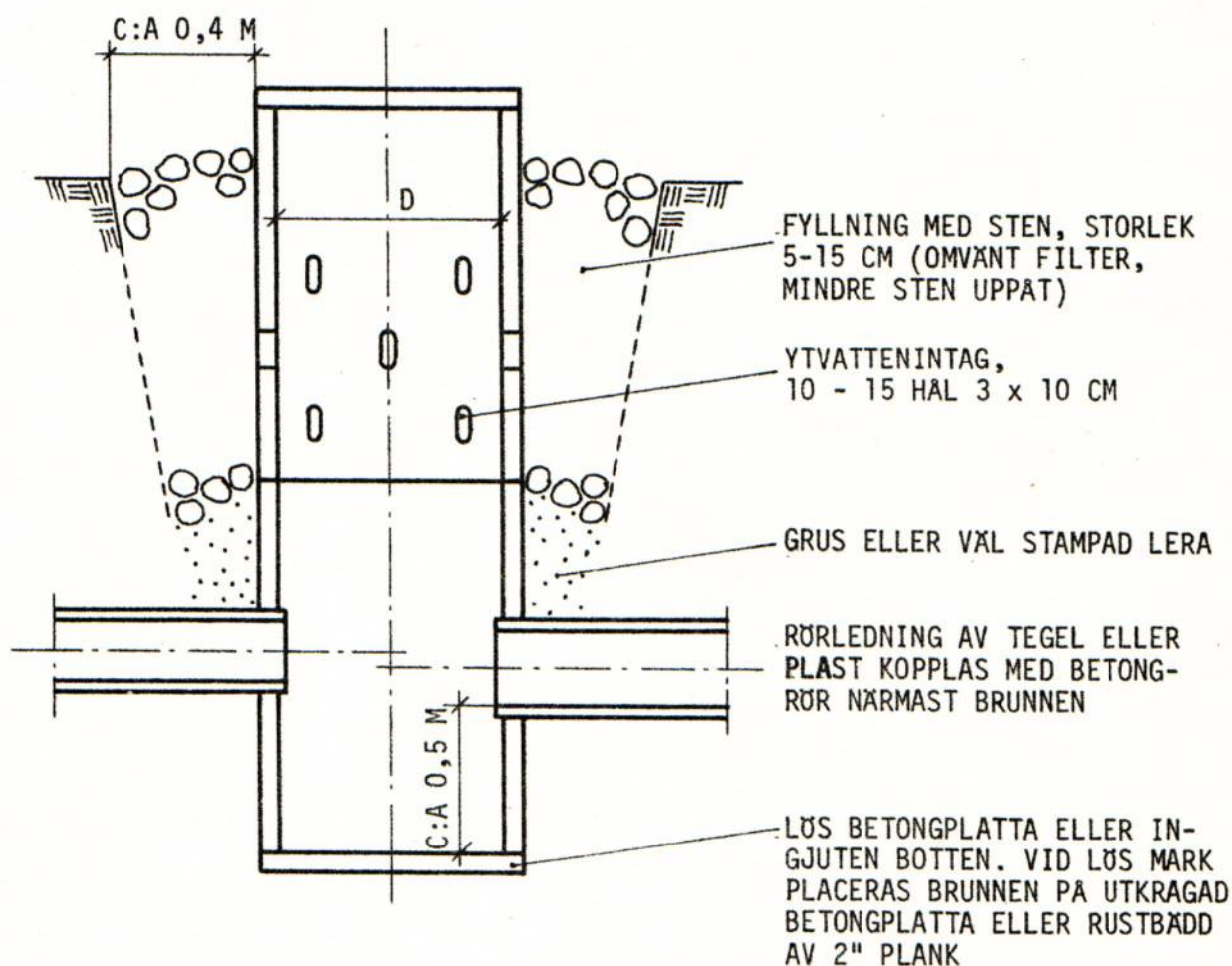
Högen pr Frändefors den 11 maj 1970.

Ingemar Carlsson

Ingenjör

Gillis Bengtsson Harry Kärrmarck

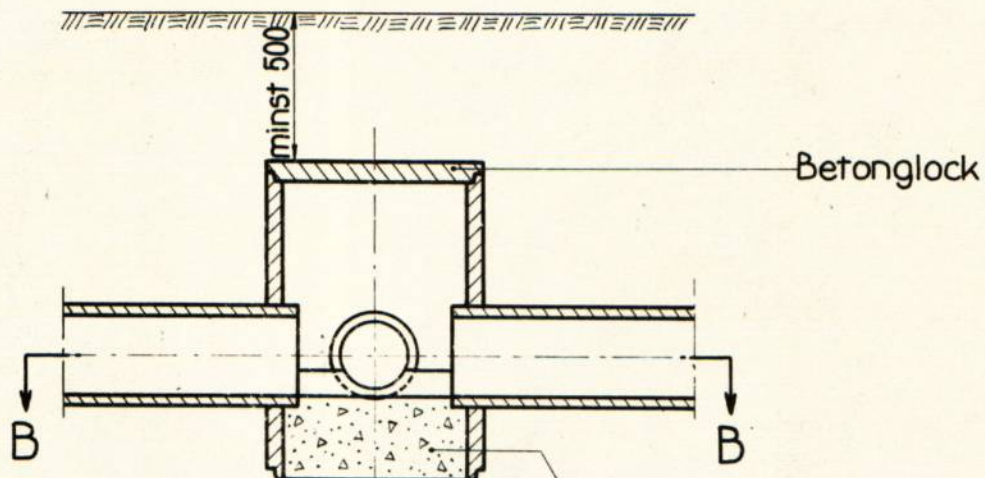
Gode män

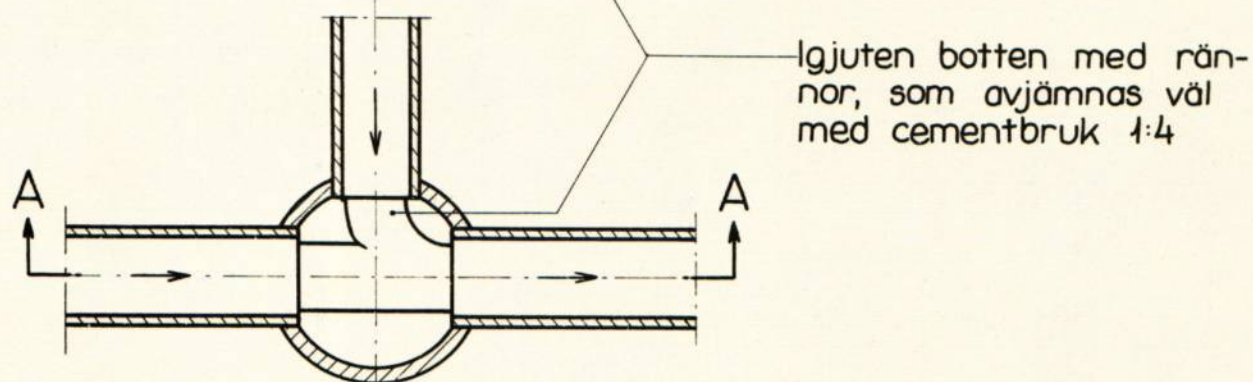
VID RÖRLEDNING I EROSIONSBENÄGET JORDMATERIAL
SKALL ANSLUTNING TILL BRUNN TÄTAS MED CEMENTBRUK.

VID BRUNNSDIAMETER ≥ 900 MM UTFÖRES BRUNNENS
ÖVERDEL KONISK.

Sektion A-A

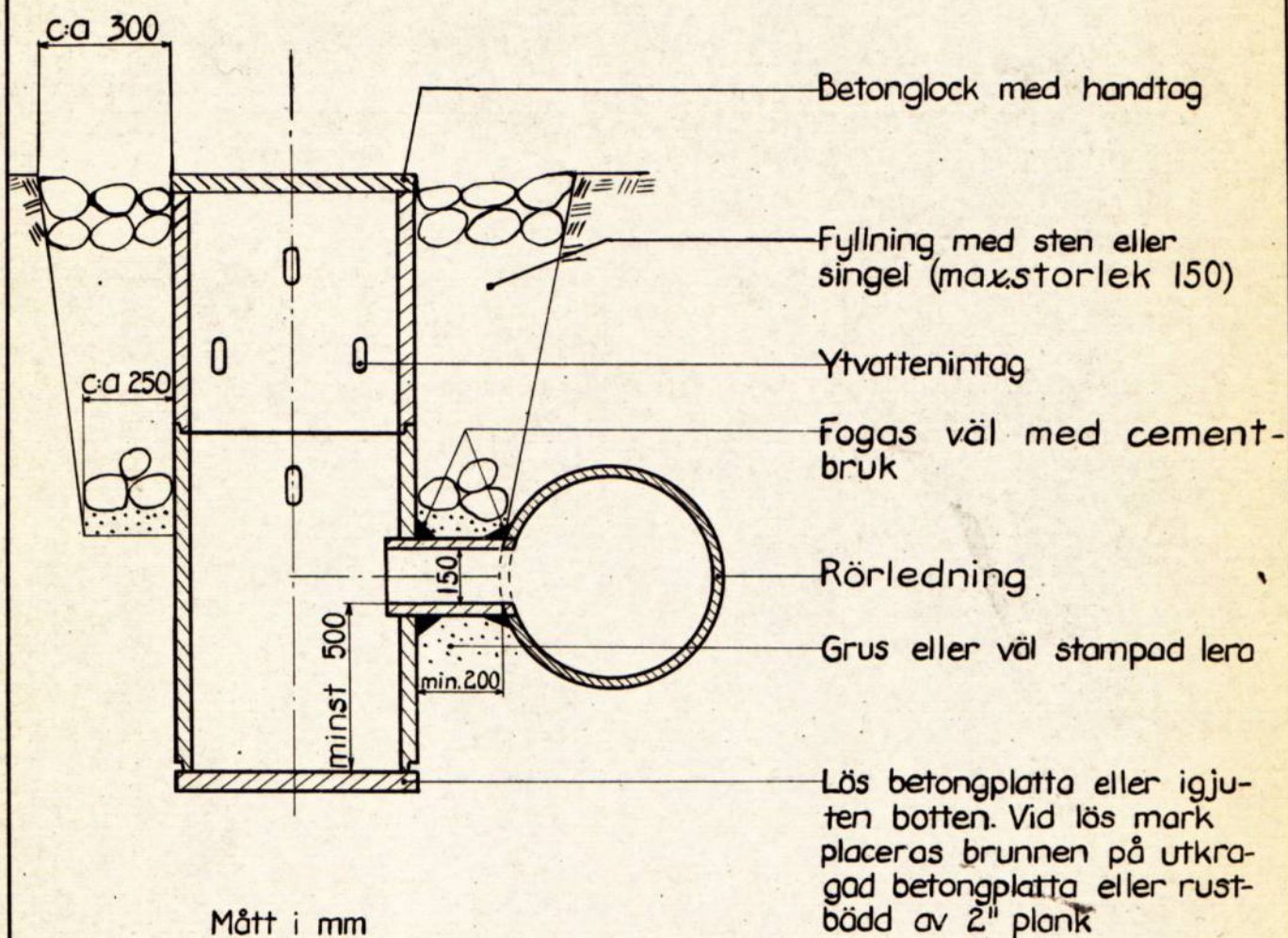
Sektion B-B

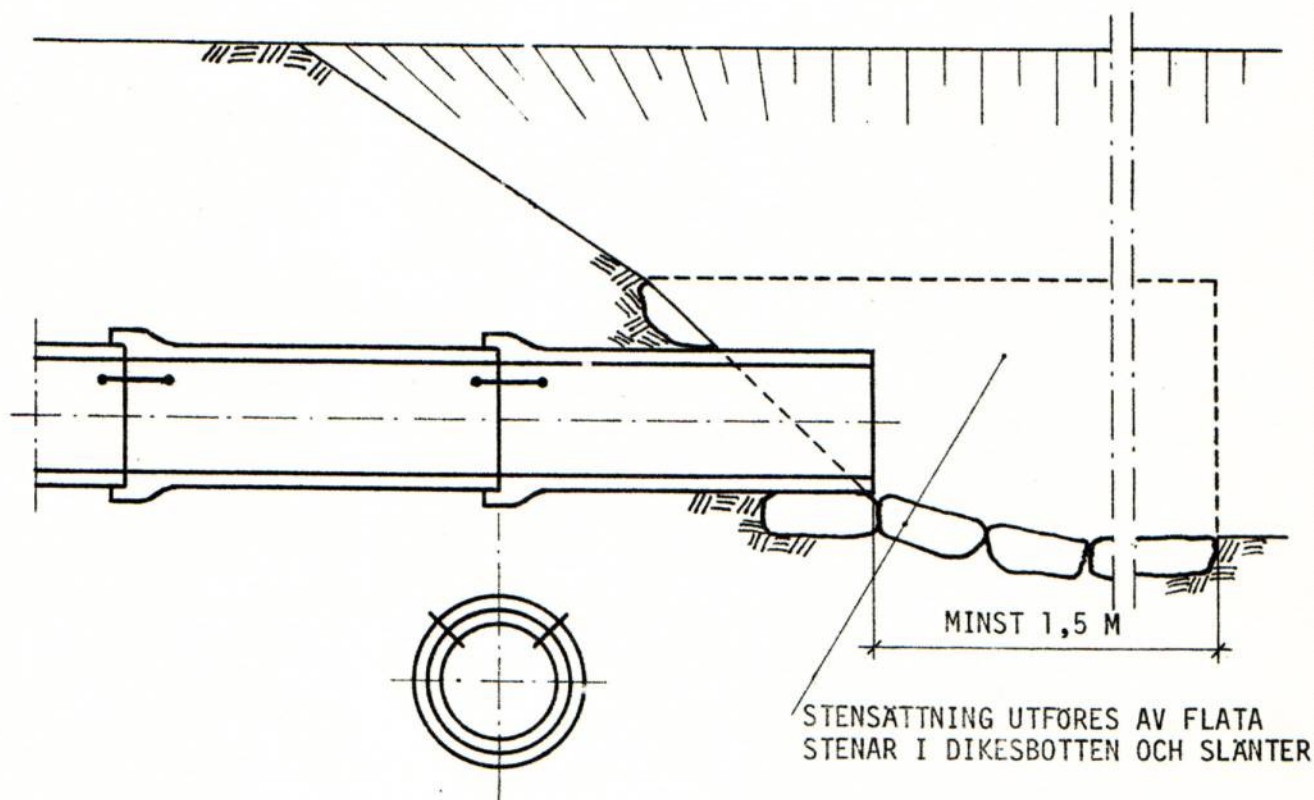

Mått i mm

Typritning B-8

BRUNN

DE TRE SISTA RÖREN SAMMANKOPPLAS I VARJE FOG
MED MINST 2 ST KOPPARTRADAR $\varnothing$ 3-5 MM

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Frändefors socken</u>						Framtida underhåll
<u>Högen 1¹¹</u> Hugo Högmer Ägofig. 1624-1628		342		312	2,815	3,188
<u>Stenshult Östre 2¹⁴</u> Henry Johansson Ägofig. 1658, 1659, 1673, 1674		1 135		1 037	9,337	7,980
<u>Högen 1²</u> Lantbruksnämnden Ägofig. 1675-1680	s	3 334		3 046	27,422	9,288
<u>Hästefjord 2⁹⁷</u> Lantbruksnämnden Ägofig. 1681, 1682	s	817		746	6,720	1,129
<u>Högen 1¹²</u> Hugo Högmer Ägofig. 1683, 1684		175		160	1,441	2,020
<u>Högen 1⁷</u> Hugo Högmer Ägofig. 1685, 1686		763		697	6,275	5,426
<u>Hästefjord 2⁹⁸</u> Hugo Högmer Ägofig. 1687, 1695-1698, 1700- 1702		666		608	5,479	0,931
<u>Hästefjord 2¹⁰¹</u> Oscar Mjårdén Ägofig. 1689		245		224	2,009	1,208
<u>Högen 1¹⁸</u> Oscar Mjårdén Ägofig. 1690, 1691, 1703-1710		1 679		1 534	13,810	7,960
<u>Högen 1¹⁴</u> Frändefors pastorat Ägofig. 1692, 1693		307		280	2,521	1,703
Trpt.						

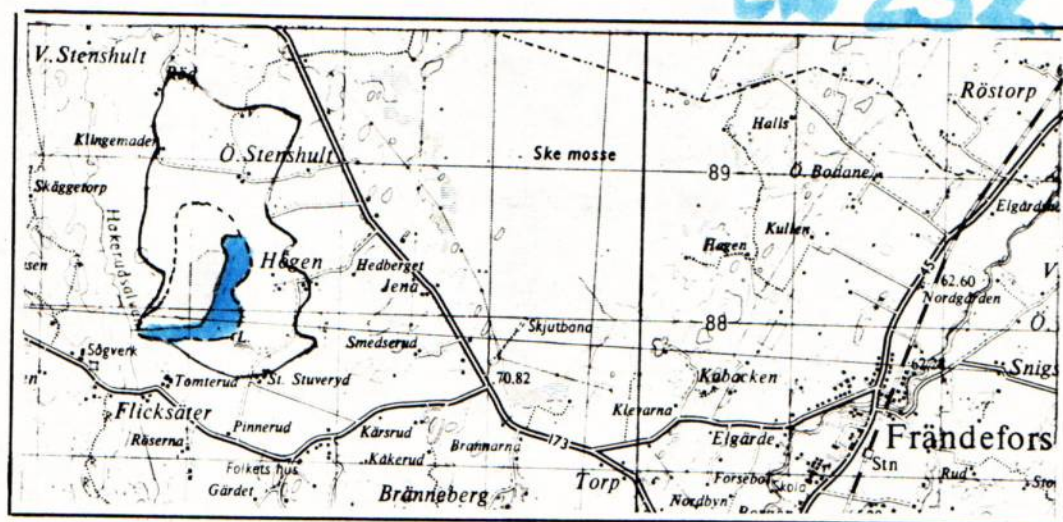
Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. m. S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
Trpt.						
<u>Hästefjord 2¹¹⁶</u> Frändefors pastorat Ägofig. 1694		145		133	1,194	0,990
<u>Hästefjord 2¹⁰⁴</u> Verner Josefsson Ägofig. 1711,1712		39		36	0,303	0,059
<u>Stuveryd L:a av 2³</u> Verner Josefsson Ägofig. 1713,1714		256		234	2,000	2,673
<u>Stuveryd L:a av 2⁴</u> Verner Josefsson Ägofig. 1715		48		44	0,370	0,436
<u>Stuveryd L:a 2⁹</u> Lars Olof Olsson Ägofig. 1716 a,1716 b,1720		264		241	2,057	2,436
<u>Stuveryd L:a av 2⁴</u> Erik Holger Nilsson Ägofig. 1717 a,1717 b		107		98	0,834	0,911
<u>Stuveryd L:a av 2³</u> Erik Holger Nilsson Ägofig. 1718,1719		299		273	2,332	2,376
<u>Hästefjord 2⁹⁶</u> Lars Olof Olsson Ägofig. 1721		58		53	0,455	0,079
<u>Hästefjord 2¹⁰²</u> Oscar Mjårdén Ägofig. 1722-1726		266		243	2,190	1,188
<u>Stuveryd Stora 1¹</u> Frändefors pastorat Ägofig. 1729-1739		1 337		1 221	10,436	7,406
<u>Högen 1³</u> Erik Herbert Larsson						0,158
Trpt.						

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
Trpt.						Framtida underhåll
<u>Högen 1</u> ⁴ Anders Högmer						5,168
<u>Högen 1</u> ¹⁰ , <u>1</u> ¹³ , <u>1</u> ¹⁴ Oscar Mjårdén						0,376
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ , av 2 ¹¹⁶ ----- Frändefors pastorat						0,317
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ , av 2 ¹¹⁶ ----- Karl Malms db. br. Karl Olsson, Bränneberg						0,158
<u>Stenshult Östre 2</u> ¹¹ Henry Johansson						6,139
<u>Stenshult Östre 2</u> ⁹ Karl Håkansson						6,594
<u>Stenshult Östre 2</u> ²⁴ Karl Håkansson						4,020
<u>Stenshult Östre 2</u> ¹⁹ Karl Håkansson						1,921
<u>Stenshult Östre 2</u> ⁷ Hernfrid Hallsten						1,822
<u>Stenshult Västre 1</u> ⁷ Hernfrid Hallsten						6,079
<u>Stenshult Västre 1</u> ⁸ Hernfrid Hallsten						0,990
<u>Stenshult Västre 1</u> ¹¹ Mildred Elisabeth Skarholm						1,762
<u>Stenshult Västre 1</u> ³ Gösta Rådberg ~~Gustaf Andersson~~						1,980
<u>Stenshult Västre 1</u> ¹³ Gösta Rådberg ~~Evelin Andersson~~						2,436
Trpt.						

Gode män

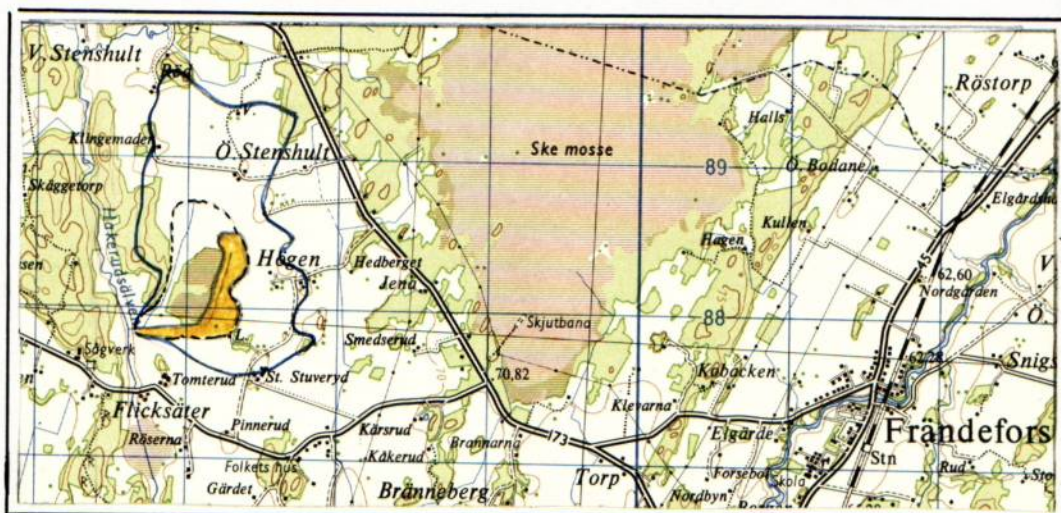
LN 232

8 B Vänersborg NO

Skala 1:50 000

Översiktskarta

Topografisk karta över Sverige

8 B Vänersborg NO

Skala 1:50 000

Utlåtande

angående Högens dikningsföretag år 1970 i Frändefors socken, Älvsborgs län.

1. Ändamål och läge

Företaget, vars ändamål är att, genom utvidgning och fördjupning av ett i torrlägningsföretaget Stuveryd Stora, Stuveryd Lilla, Högen, Stenshult Östre och Stenshult Västre av år 1942 ingående avlopp, söka vinna bättre torrlägnings- och bruksmöjligheter för åkermark är att hänföra till dikning varom stadgas i 7 kap vattenlagen. Diket ifråga ingick även som särskild avdelning vid utredning angående Hakerudsälvens vattenavledningsföretag år 1963, men föreskrevs i samband härmed icke till utförande. Mot företagets utförande på sätt i detta utlåtande finnes angivet möter enligt synemännens förmenande ej laga hinder.

Torrlägningsområdet är beläget inom nederbördsområde nr 130 Dalbergsån, avdelning 1 Huvudån (med Frändeforsån). Läget framgår närmare av bifogad översiktskarta på vilken torrlägningsområdet utmärkts med gul färg medan nederbördsområdet i företagets nedersta punkt utmärkts med blå linje. Syneförrättningen, vilken handlagts med biträde av godemän, har givits den utsträckning som sökanden yrkat och som förefintliga fallförhållanden nödvändiggjort. Företaget omfattar sålunda de arbeten, som detta utlåtande jämte bilagor och tillhörande ritningar utvisar.

2. Plankarta, profilritningar och höjdsystem

Över torrlägningsområdet har plankarta samt profil- och sektionsritningar upprättats dels med ledning av de avvägningar, som verkställets i samband med upprättande av förslag till Hakerudsälvens sänkning och dels genom nymätningar. Såsom av företaget beroende har ansetts all mark, som genom dess utförande torrläggas eller vinner möjlighet till förbättrad torrläggning eller brukning. Den mark, som ur torrläggningssynpunkt ansetts direkt beroende av företaget, har å plankartan begränsats med streckad linje inom vilken höjdsiffror ange markytans höjdläge i använt höjdsystem. Rörledning, som föreskrivits till utförande betecknas med enkel heldragen linje och brunn med ring medan öppet dike betecknas med dubbla heldragna linjer.

Å profilritningarna har de föreskrivna arbetenas detaljer åskådliggjorts.

Till ledning vid företagets utförande har fixpunkter inhuggits och dessa beskrivs å plan- och profilritningarna. Höjdsystemet är anslutet till Rikets Allmänna Kartverks höjdsystem. Fixpunkter får icke utan tvingande skäl förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med ny sådan.

3. Omfattning, planläggning m.m.

På grund av sökandens yrkande och förefintliga fallförhållanden har företaget uppdelats i två av varandra oberoende delföretag, varvid följande avloppssträckor föreskrivits till utförande.

Delföretag 1

Avloppet A¹-A (rensning av Hakerudsälven)

" A-B-G-G¹-G²-H

Sammanlagd längd 1103 m.

Avdragsdike B-C, G-G³

Sammanlagd längd 1171 m.

Delföretag 2

Avloppet G²-K; längd 240 m.

Vid syneförrättning enligt vattenlagen år 1942 avseende torrläggning av mark till hemmanen Stuveryd Stora, Stuveryd Lilla, Högen, Stenshult Östre och Stenshult Västre meddelades bestämmelser för upptagande av avloppen A-B-C-D-E, D-F, B-G-H och G-I. I utredningen rörande Hakerudsälvens vattenavledningsföretag år 1963 beräknade avdragsdiket A¹⁰-A¹-A⁷-A⁸ motsvarar i denna och 1942 års förrättning avloppet A¹-A-B-G-H.

4. Vattenmängd och dimensioner

Dikenas dimensioner har bestämts under antagande av en avrinning av 2 l/s och ha från åker och 1.5 l/s och ha från skogsmark. Avrinningen i de olika punkterna samt ledningarnas dimensioner och lutningar framgår av nedanstående tabell

Tabell 1

Sträcka	No åker ha	skog ha	Summa ha	Q max l/s	I o/oo	D mm	Kapa- citet l/s	Botten bredd	Slänt	t max
5- 5+84	138	36	174	330	0,5			0,5	1:1,5	0,68
5+84-7+50	76	15	91	177	"			"	"	0,45
7+50-12+25	73	10	83	156	"			"	"	0,43
20-23+80	55	6	61	122	"			"	"	0,38

Sträcka	NO åker, skog ha ha	Summa ha	Q max 1/s	I o/oo	D mm	Kapa- citet 1/s	Botten bredd	Slänt t max
23+80-26+70	20	4	24	46	0,5		0,5	1:1,5
26+70-28	18	2	20	39	1,0	400 73		
28-29+6	6	-	6	12	"	200 11		
30-31+85	9	-	9	18	"		0,5	1:1,5
35-36+28	7	-	7	14	6,5	200 29		
36+28-37+40					10,9	150 17		

5. Broar och trummor

Av företaget berörda broar och trummor omläggas med å profilritningen angivna dimensioner och bekostas av företaget.

6. Allmänna intressen

Allmänna intressen av något slag beröres icke av företaget.

7. Ersättningar

Inga ersättningar för intrång med anledning av företaget skall utgå.

För den minskning av underhållet som åstadkommes genom igenläggning av avloppet G¹-G²-H skall 1942 års företag till ägaren av Högen 1:2 och Hästefjord 2:97 utge ersättning med 670:- kronor motsvarande kapitaliserade underhållskostnaden för sträckan ifråga.

Framställning om ersättning för skada å växande gröda, därest skada å dylik skulle uppkomma vid företagets utförande, skall göras skriftligen till arbetsstyrelsen senast en månad efter skadans vållande. Ersättningsens storlek bör därvid bestämmas av två stycken av arbetsstyrelsen tillkallade, ojäviga, i jordbruk kunniga män lämpligen skiftesgodemän. Inga andra ersättningar för skador som kan förväntas uppkomma med anledning av företaget skall utgå.

8. Kostnad

Enligt kostnadsförslaget, bilaga B, har dikningskostnaden, inberäknat tillägg för arbetsledning, kontroll och oförutsedda utgifter jämte mervärdeskatt men med undantag av förrättningskostnaderna beräknats enligt nedanstående

Delföretag	Kostnad för utförande	Kostnad för avdragsdike
1	11 220	11 130
2	2 310	
Summa	13 530	11 130

9. Markvärdering och båtnadsuppskattning

För bedömning av företagets ekonomiska bärighet och för bestämmande av de olika fastigheternas andel i kostnaderna för företaget har synemännen jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap 22 § och 10 kap 60 § uppskattat storleken av den båtnad, som uppkommer genom företagets utförande. Som betalningsskyldig till företaget har å ovannämnda plankarta intagits den mark, som för närvarande icke kan dräneras på ett tillfredsställande sätt eller som besväras av översvämningar vid höst- och vårflöden.

Vid markvärderingen har synemännen åsatt varje ägofigur det värde pr hektar som fastställdes i samband med utredning rörande Hakerudsälvens sänkning under förutsättning att jorden vore fullt torrlagd.

Beroende på sitt höjdläge i förhållande till nuvarande vattenstånd d v s nuvarande torrlägningsdjup, har varje ägofigur därpå åsatts ett visst nuvarande värde pr hektar och utgör skillnaden mellan blivande och nuvarande värde den förbättring (alstringsbåtnad) pr hektar, som respektive ägofigurer tillskyndas genom företagets utförande. I sådana fall där igenläggning av öppna avlopp med rör medför förbättrade betingelser för markens rationella brukning, minskade kostnader för ogräsbekämpning och minskade underhållskostnader eller företagets utförande medgiver samtidig brukning av marker i olika höjdläge har härigenom uppkommande båtnad (s k bruksbåtnad) även uppskattats. Båtnad av annan beskaffenhet än jordförbättring och därmed följande framtida betalningsskyldighet förekommer icke vid detta företag.

Den båtnad, som uppkommer genom företagets utförande, har i enlighet med värderingslängden, bilaga A, av synemännen uppskattats till 12 282:- kronor för delföretag 1 och 2 456:- kronor för delföretag 2.

Den areal på vilken alstringsbåtnad uppskattats uppgår till 43.85 ha.

10. Kostnadsfördelning

Företaget har som ovan nämnts uppdelats i två helt skilda delföretag.

För vinnande av en såvitt möjligt rättvis grund för kostnadernas fördelning inom delföretag 1 har detsamma jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap 24 § uppdelats i avdelningar. De olika avdelningarnas omfattning, kostnad, båtnad och relativa kostnad framgår av efterföljande tabell. Härvid är att märka att de dikessträckor, som ej skall utföras (s.k. avdragsdiken) dock medtagits vid utredningen.

Tabell 2

Sträcka	Avdelning	Kostnad	Ägofigur	Båtnad	Relativ kostnad
<u>Delföretag 1</u>					
A ¹ -A	1	1 280:-	1624-1626, 1700-1705 1725-1731	378:-	3,386
A-B	2	600:-	1697, 1698, 1706, 1724	399:-	1,504
B-C	3	8 990:-	1623 a, 1627-1672	9 760:-	0,921
B-G	4	3 100	1696, 1699, 1707-1710 1722, 1723	1 481:-	2,093
G-G ¹ -G ² -H	5	6 240:-	1673-1695	7 616:-	0,819
G-G ³	6	2 140:-	1711-1721, 1732-1739	4 751:-	0,450
<u>Summa</u>		22 350:-		24 385:-	

De olika avdelningarna i kombination med andra avdelningar framgår av nedanstående tabell.

Tabell 3

Avdelning	Kostnad	Båtnad	Relativ kostnad
4+6	5 240	6 232	0,841
4+5+6	11 480	13 848	0,829
2+4+5+6	12 080	14 247	0,848
1+2+4+5+6	13 360	14 625	0,914

Av ovanstående utredning framgår att billigaste torrläggning erhålles om avdelningarna 1+2+4+5+6 sammanslås till en avdelning med en kostnad av 13 360:- kronor, en båtnad av 14 625:- kronor och relativa kostnaden 0,914. Avdelning 3 bildar egen avdelning med en kostnad av 8 990:- kronor, en båtnad av 9 760:- kronor och relativa kostnaden 0,921. Slutlig avdelnings-

bildning framgår av nedanstående tabell.

Tabell 4

Avdelning	Slutlig avdelning	Kostnad	Båtnad	Relativ kostnad
1+2+4+5+6	I	13 360:-	14 625:-	0,914
3	II	8 990:-	9 760:-	0,921

Med anledning av att diskessäckarna B-C och G-G³ icke skall utföras av företaget skall emellertid båtnaden för fastigheterna, som är beroende av ovannämnda dikessträckor minskas med avdragsdikets kostnad dividerad med relativa kostnaden för avdelningen. Detta avdrag har därefter fördelats mellan de berörda fastigheterna i proportion till dessas båtnad genom avdragsdikt enligt nedanstående.

Tabell 5

Fastighet ägare	Ägofigur	Båtnad	Minskning av båtnad
<u>Avdragsdikt B-C</u>			
Högen 1 ³ Erik Herbert Larsson	1623 a	12:-	12:-
" 1 ¹¹ Hugo Högmer	1627	331:-	331:-
" 1 ⁴ Anders Högmer	1629-1631, 1643- 1645, 1649, 1650	1 881:-	1 881:-
Högen litt. a Dsme	1642, 1651	852:-	852:-
" 1 ¹⁴ Frändefors pastorat	1646-1648	79:-	79:-
Stenshult Ö.2 ¹⁴ Henry Johansson	1658, 1659	2 953:-	2 953:-
"- 2 ¹¹ Dsme	1660, 1661, 1670-1672	2 339:-	2 339:-
"- 2 ⁹ Karl Håkansson	1662, 1663, 1668, 1669	1 154:-	1 154:-
"- 2 ²⁴ Dsme	1664-1667	159:-	159:-
	<u>Summa</u>	<u>9 760:-</u>	<u>9 760:-</u>

Avdragsdike G-G³

Hästefjord 2 ¹⁰⁴ Verner Josefsson	1711, 1712	77:-	38:-
Stuveryd L:a av 2 ³ Dsme	1713, 1714	505:-	249:-
"- av 2 ⁴ Dsme	1715	94:-	46:-
"- 2 ⁹ Lars Olof Olsson	1716 a, 1716 b, 1720	520:-	256:-
"- av 2 ⁴ Erik Holger Nilsson	1717 a, 1717 b	211:-	104:-

Fastighet	Ägare	Ägofigur	Båtnad	Minskning av båtnad
Stuveryd L:a av 2 ³	Erik Holger Olsson	1718, 1719	590:-	291:-
Hästefjord 2 ⁹⁶	Lars Olof Olsson	1721	115:-	57:-
Stuveryd Stora 1 ¹	Frändefors past.	1732-1739	2 639:-	1 302:-
			Summa 4 751:-	2 343:-

Dessa avdrag ha införts i värderingslängden, bilaga A. Därefter återstår båtnad, kostnad och relativ kostnad enligt följande.

Tabell 6

Avdelning	Kostnad	Båtnad	Relativ kostnad
I	11 220	12 282	0,914
II	-	-	-
Summa	11 220	12 282	

I kostnadsförslaget har beräknats och från anläggningskostnaderna avräknats kostnad med 670:- kronor för återställande till i torrlägningsföretaget Stuveryd Stora, Stuveryd Lilla, Högen, Stenshult Östre och Stenshult Västre av år 1942 fastställda dimensioner. Härtill kommer ersättning enligt mom. 7 ovan för minskade underhållskostnader genom igenläggning av diket G¹-G²-H med 670:- kronor tillhopa 1 340:- kronor. Dessa kostnader har fördelats enligt i 1942-års förrättning fastställda andelstal och skall, om detta företag kommer till utförande, erläggas med i följande tabell angivna belopp.

Tabell 7

Fastighet	Ägare	Kostnad
Stuveryd Stora 1 ¹ Högen 1 ¹⁴	Frändefors pastorat	130:-
Hästefjord av 2 ¹¹⁶ av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³		
Stuveryd Lilla 2 ⁹		
-"- av 2 ³ , av 2 ⁴	Lars Olof Olsson	34:-
-"- av 2 ³ av 2 ⁴	Erik Holger Nilsson	44:-
	Verner Josefsson	43:-
Högen 1 ¹⁰ , 1 ¹³ , 1 ¹⁴ , 1 ¹⁸	Oskar Mjårdén	124:-
Hästefjord 2 ¹⁰¹ , 2 ¹⁰²		
Högen 1 ⁷ , 1 ¹¹ , 1 ¹²	Hugo Högmer	144:-

Fastighet	Ägare	Kostnad
Högen 1 ²	Lantbruksnämnden	75:-
-"- 1 ³	Erik Herbert Larsson	3:-
-"- 1 ⁴	Anders Högmer	83:-
Hästefjord av 2 ¹⁰¹ , av 2 ¹⁰³ , av 2 ¹¹⁶	Karl Malms db	3:-
Stenshult Ö. 2 ¹¹ , 2 ¹⁴	Henry Johansson	202:-
-"- 2 ⁹ , 2 ¹⁹ , 2 ²⁴	Karl Håkansson	202:-
-"- 2 ⁷	Hernfrid Hallsten	143:-
Stenshult V. 1 ⁷ , 1 ⁸		
-"- 1 ¹¹		
-"- 1 ³	Mildred Elisabeth Skarholm	28:-
-"- 1 ³	Gösta Rådberg	32:-
-"- 1 ¹³	~~Gösta Rådberg~~	39:-
-"- 1 ²⁰	~~Gösta Rådberg~~	11:-
Summa		1 340:-

Anledning att jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap 24 § uppdelas delföretag 2 i avdelningar föreligger icke.

Med ledning av de utförda utredningarna inom delföretagen har kostnadsfördelningslängden, bilaga E, upprättats. I denna har kostnaden fördelats i proportion till fastighets båtnad. Av kolumnerna 5 och 6 framgår fastigheternas beräknade och verkliga kostnadsandelar i företagets utförande uttryckta i kronor respektive procent.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap 27 § skall dock delägare, som ej sökt förrättningen, icke vidkännas större andel i anläggningskostnaden än som svarar mot värdet av den båtnad, som genom företagets utförande beredes hans mark. Eventuellt överskjutande kostnad bestrides av sökanden.

Vid förrättningskostnadernas och andra för företaget gemensamma kostnaders fördelning skall däremot ingen begränsning enligt vattenlagen 7 kap 27 § ske, varför dessa kostnader fördelas enligt de procenttal som är införda i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden.

Förrättningskostnaderna skall i första hand av sökanden förskjutas. Om företaget kommer till utförande skall förrättningskostnaderna och andra gemensamma kostnader först fördelas mellan delföretagen enligt nedanstående.

Tabell 8

Delföretag	Båtnad	Procent
1	12 282	83,336
2	2 456	16,664
Summa	14 738	100,000

Därefter fördelas dessa kostnader inom delföretagen enligt de procenttal, som är införda i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden.

11. Vattendomstolsavgift

Avgift, som omförmäles i vattenlagen 10 kap 62 § skall ej utgå vid detta företag enär densamma för varje delföretag understiger 50:- kronor.

12. Arbetets utförande

Jämlikt föreskrifterna i vattenlagen 10 kap 62 § bestämmes ifråga om företaget ytterligare

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i överensstämmelse med detta utlåtande med därtill hörande handlingar och ritningar,

att arbetena för företagets utförande bör genom entreprenad överlåtas på därför lämplig person på de villkor, som befinns för delägarna mest gynnsamma och betryggande. Med entreprenören bör kontrakt i överensstämmelse med detta utlåtande upprättas,

att arbetsföreskrifterna, bilaga C, noga skall efterföljas,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft och bör vara slutförda före utgången av år 1975 samt,

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av behörig förrättningsman.

13. Framtida underhåll

Företaget skall underhållas om någon sakägare det påfordrar.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 7 kap 34 § skall vid förändring av förut befintligt dike ägaren av den mark, för vars torrläggning förändringar skett svara för den tillökning i underhållskostnaden, som därav må förorsakas. Ökningen i underhållskostnaden för i denna förrättning till utförande föreskrivna avlopp har beräknats till 850:- kronor.

Enligt bestämmelserna i synemännens utlåtande år 1942 skall underhållskost-

naderna för den i förrättningen ingående avlopp fördelas efter samma grunder som där bestämts för deltagande i avloppens upptagande.

Med ledning av ovanstående har procentiska fördelningstal för underhållet beräknats och uppförts i kolumn 7 av kostnadsfördelningslängden. Efter dessa procenttal skall underhållet för samtliga i 1942 års och denna förrättning ingående avlopp fördelas och ersätter därmed de bestämmelser angående underhållet som meddelats vid 1942 års förrättning.

Underhåll av broar och trummor åvilar som hittills vederbörande markägare.

14. Organisation

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styrelse, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna enligt föreskrifterna i vattenlagen 7 kap 64 §.

Styrelsens åliggande är bl.a.

att anskaffa lämplig entreprenör,

att själv och genom tillkallad sakkunnig person övervaka att arbetena utförs i överensstämmelse med förslaget,

att tillse att företagets anläggningar alltid hållas i fullgott skick samt ombesörja rensning- och underhållsarbeten,

att i mån av behov verkställa uttaxering på sätt närmare i vattenlagen 3 kap 20 § stadgas,

att över inkomster och utgifter föra ordentliga till riktigheten styrkta räkenskaper, varvid kostnaderna för de olika delföretagen skall föras var för sig,

att kalla delägarna till sammanträde då så befinnes erforderligt samt,

att tillse att vid sammanträde föres protokoll.

Delägarnas bestämmanderätt utövas på sammanträde, där varje delägare har rösträtt efter sitt delaktighetstal med den begränsningen att ingen må utöva rösträtt för mer än en femtedel av deltagarnas sammanlagda å sammanträde företrädda andelstal.

Kallelse till sammanträde skall antingen skriftligen delgivas samtliga delägare minst en vecka före sammanträdet eller ock senast fjorton dagar därförut kungöras i minst en av ortens tidningar.

Till företaget hörande handlingar och ritningar skall förvaras av därtill utsedd person och av denne hållas tillgängliga för envar, som vill taga del av desamma eller göra avskrifter eller anteckningar.

15. Företagets namn

Företaget skall benämnas Högens dikningsföretag år 1970.

16. Besvärshänvisning

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap 85 § har den som önskar föra talan mot förrättningen att inom sextio dagar från denna dag ingiva sina till Västerbygdens vattendomstol, Vänersborg, ställda besvär i tre exemplar. I besvären skall fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill. Vid besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

17. Utlåtandets verkställighet

Därest talan icke anhängiggöres mot syneförrättningen inom föreskriven tid enligt ovan kommer förrättningen, enär utlåtandet icke skall underställas vattendomstolens prövning, att i enlighet med vattenlagen 10 kap 75 § vinna laga kraft.

Högen pr Frändefors den 11 maj 1970.

Ingemar Carlson

Ingemar Carlson

Ingenjör

Gillis Bengtsson *Harry Kärrmarck*

Gillis Bengtsson

Harry Kärrmarck

Gode män

Såvitt här fört diarium utvisar, ha besvär icke anförts över denna syneförrättning; betygar Vänersborg i Västerbygdens vattendomstols kansli den 5 augusti 1970

I tjänsten:

Knut Sundquist

Knut Sundquist

Sammanställning

av förrättningskostnaderna till Högens dikningsföretag år 1970 i Frändefors socken, Älvsborgs län.

Ersättning till statsverket	1 510:19
Hantlangningskostnad	150:-
Kungörelsekostnad	57:78
Gode mans arvode	<u>162:04</u>
<u>Summa</u>	<u>1 880:01</u>

Vänersborg den 28 maj 1970.

Ingemar Carlson
Ingemar Carlson

Ingenjör

BESIKTNINGS- RAPPORT

Diarie nr

Företagets namn			
Högens dikningsföretag år 1970			
Socken		Län	
Frändefors		Älvsborg	
Ordf. i styrelsen — Förtroendeman — Ende intressent			
(Lars Håkan Karlsson, Lantbruksnämnden) Erik Landström, Lantbruksnämnden			
Statligt stöd bev. den		Beviljat bidrag, kr	
Föreskriven arbetstid	Medgiven förlängd arbetstid	Tidigare utbetalt, kr	
31.12.1975			
Arbetstid jml. V L 10:62.	Förlängning jml. V L 7:58.	Nu tillstyrkes till utbetalning, kr	
Besiktning verkställd den		Besiktning verkställd av	
Avsyning 19.10.1971		Ingenjör Erik Pehrsson	

Företaget var utfört i nära överensstämmelse med upprättat förslag och godkännes.

Vänerns borg den 2.11.1971

I tjänsten

Ingemar Carlson
Ingemar Carlson

Ingenjör